

# Aile Danışmanlığında Çok Kültürlülük & Kültüre Duyarlılık

Prof. Dr. Serap NAZLI



Vavien filmi  
izleyelim 😊

- Kaynak:

Nazlı, S. (2022). Çok kültürlü aile psikolojik danışması bağlamında sistemik kuramların değerlendirilmesi: Vavien filmi analizi. ***Aile Psikolojik Danışmanlığı Dergisi***. 5, 2, 1-34, doi: 10.58434/apdad.1213967

# Psikolojik Danışmada Kültüre Duyarlılık

Çok kültürlülük nedir?

Bir psikolojik danışman olarak «çok kültürlülük» için nelere dikkat edersiniz?

# Çok kültürlülükte İki Taraf: Aile Danışmanı ve Aile

## Aile Psikolojik Danışmanı

- Danışmanın özellikleri:
  - ✓ Yetiştığı kültür, etnisite, yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, önyargıları vb.
- Danışmanın yetkinlikleri:
  - ✓ Eğitimi
  - ✓ Tecrübesi
  - ✓ Meslek etiğine duyarlılık
  - ✓ Temel aldığı kuramlar

## Aile Özellikleri

- SED
- Sosyal statü
- Etnisite
- Yaş
- Cinsiyet
- Kültürel değerleri
- Toplumsal cinsiyet
- Cinsel yönelim

# Aile Kuramları Evrensel Midir?

---

Kuramlar psikolojik danışmanın kılavuzudur.

---

Corey'e göre, kuramların çoğunluğunun «Avrupa-ABD» kültürüne dayanıyor.

---

Batı'nın «bireyci» kültürel değerlerini yansıtıyor

---

**Örneğin:** Bireyselleşme önemli ve olgunluk göstergesi

---

Aile yapısı ve değerleri bireyci anlayışta oldukça farklıdır.

# PDR kökenli Aile Psikolojik Danışmanı'nın Yetkinliği = Etik

---

Sistemik kuramları kimler geliştirdi?

---

Kuramcıların kültürel değerleri?

---

Hangi ruh sağlığı çalışanı (psikiyatrist, klinik psikolog vb)

---

PDRciler gelişimsel ve önleyici-koruyucu ruh sağlığı profesyoneli olarak nelere dikkat etmelidir?

# Aile danışmanlığında biriciklik ve evrensellik

- Bir çekirdek ailenin üyelerine bakıldığında «çok kültürlü yapısı» var.
- Anne-Baba-Çocuk/lardan oluşan çekirdek ailede yaş, cinsiyet, eğitim vb farklı
- Çekirdek ailede her üye biriciktir.
- Her kültürün değerleri, gelenek-görenekleri, inançları dikkate alınmalı (biriciklik ilkesi)
- Aile evrensel bir kurumdur; var olan kuramlar uyarlanabilir (evrensellik ilkesi)
- Her kültüre özgü kuram geliştiremeyiz, uyarlanması gerekir.
- Her aile biriciktir & Aile evrensel bir kurumdur.
- **Aile danışmanı «biriciklik ve evrensellik» özelliğini dengeleyerek hizmet sunma yetkinliğine sahip olmalıdır.**

# Gladding'in 4 önerisi:

1. Ailenin probleminin nedeni iç kaynaklı ise köklü kuramlardan; dış kaynaklı ise kültüre özgü yöntemler kullanılmalı.
2. Aile fazlaca «**Amerikanlaşmış !!!!**» ise yeni güncel kuramlar kullanılabilir.
3. Aile ruh sağlığı hizmetine uzak ve aceleci çözüm bekliyorsa kısa süreli kuramlar (davranışçı, yapısal, çözüm odaklı) kullanılabilir.
4. Aile kendi problemleri çözmek için daha önce neler denediklerine ve neyi tercih ettiklerine dikkat edilmelidir.

**Bu önerilere katılıyor musunuz???**